

грецьких авторів у перекладі латинською мовою. Польською мовою, окрім книг релігійного змісту, були також художні твори, історичні хроніки, праці з філософії та права. Слов'янська частина фонду – це здебільшого церковно-богословські книги, букварі та граматики (наприклад, «Грамматика словенска» і «Наука ко читаню і розумію писма словенскаго» Лаврентія Зизанія), кілька рукописів історичного змісту («Кронника писаная о Греках» та «Кронничка писаная на осмерине»), твори українських письменників (зокрема, «Ключ разумения», «Небо новое», «Месія правдивий» Іоанікія Галятовського, «Огородок Марії Богородиці» та «Вінець Христов» Антонія Радивиловського) [2, с. 23].

Тематичний склад братських бібліотек відображає читацькі смаки братчиків, викладачів, учнів братських шкіл та освічених православних міщан загалом.

В історії книгозбірень в Україні бібліотеки церковних братств XVI–XVII ст. займають особливе місце. З одного боку, вони продовжували традиції монастирських та церковних бібліотек, що були покладені з часу заснування бібліотеки Софійського собору у Києві 1037 року, з іншого – це були перші загальнодоступні (публічні) бібліотеки, створені братчиками з метою забезпечення їхньої культурно-просвітницької діяльності та, відповідно, орієнтовані на широке коло читачів.

Література

1. Жук В. Історія бібліотеки Луцького братства / В. Жук, О. Сажок // Вісник Книжкової палати. – 1999. – № 1. – С. 27–29.
2. Соколов В. Бібліотеки церковних братств в Україні у XVI–XVIII ст. / В. Соколов // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 3. – С. 20–24; С. 27–34.
3. Шустова Ю. Э. Документы Львовского Успенского Ставропигийского братства (1586–1788) : источниковедческое исследование / Ю. Э. Шустова. – Москва : Рукописные памятники Древней Руси, 2009. – 648 с.

УДК 025.6:027.7(477.62-2)(043)

Милицина Л.В.

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ПОТРЕБНОСТИ ЧИТАТЕЛЕЙ НБ МГУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СТАТИСТИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ (НА ПРИМЕРЕ АБОНЕМЕНТА УЧЕБНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ)

Одним из важнейших факторов производства сегодня является информация. Ни одно дело невозможно вести успешно без привлечения квалифицированных кадров. Основу компетентности будущих профессионалов закладывают высшие учебные заведения. Однако достичь высокого качества образования было бы сложно в условиях недостаточного информационного обеспечения студентов.

Библиотека всегда являлась и является важной частью вуза. Владея документными фондами, она накапливает знания и, обеспечивая к ним доступ, прививает студентам умение находить и рационально использовать необходимую информацию. Библиотека высшего учебного заведения не только удовлетворяет учебные потребности читателей, но и помогает студентам, аспирантам и преподавателям в научно-исследовательской работе.

В настоящее время создается новый тип информационной структуры, одно из ключевых мест в которой занимает библиотека. Совершенствование системы высшего образования, связанное с ростом информационных потребностей общества, меняет привычный облик вузовской библиотеки. Прежним остаётся лишь её основное назначение – информационная поддержка в учебной и научно-исследовательской деятельности. Поэтому, для наилучшего выполнения библиотекой своих функций и соответствия быстро меняющимся информационным требованиям, крайне актуально исследование проблематики читательских потребностей и выявление основных тенденций в изучаемой сфере.

В данной работе проанализированы статистические показатели книговыдачи (фонд абонемента учебной литературы), в которых отражены изменения основных информационных потребностей читателей НБ МГУ за 2014–2015 годы.

Ежедневно на абонементе учебной литературы подводится итог книговыдачи по отраслям знаний. Учитываются следующие направления (отделы по классификации ББК):

1. Педагогические науки (74);
2. Психологические науки (88);
3. Общественные науки (6): (60 – социология, демография; 63 – история, исторические науки; 65 – экономика, экономические науки; 66 – политика, политические науки; 67 – государство и право, юридические науки);
4. Естественные науки (2);
5. Техника, технические науки (3);
6. Филологические науки: (80 – филологические науки в целом; 81 – языковедение; 82 – фольклор; 83 – литературоведение);

7. Искусство, искусствознание (85), физическая культура и спорт (75);
8. Библиотечное дело, библиотековедение, научно-информационная деятельность (78);
9. Другие отрасли: СМИ (76); культура (71); наука, науковедение (72); музейное дело, архивное дело (79); религиоведение (86); философские науки (87)

По итогам книговыдачи 2014 года можно сделать вывод, что наибольшим спросом пользовалась литература филологической направленности. Учебников по этой отрасли знаний было выдано 30604 единицы. Далее следуют книги, относящиеся к «другим отраслям» (71, 72, 76, 79, 86 и 87 отделы) – 21262 экз., и общественным наукам – 17584 экз. Четвертую позицию занимают учебники по педагогике – 8560 экз., а пятую – учебники по психологии – 8466 экз. Естественные науки представлены книгами в количестве 1777 экз., а технические – 1191 экз. Наименьшим спросом пользовалась литература, связанная с библиотечными (488 экз.) и искусствознательскими (79 экз.) науками.

В 2015 году общая картина несколько изменилась. По итогам года перед нами следующие показатели: все также лидирующую позицию занимает учебная литература филологической направленности – 26855 (-3749) экз. Книги же по общественным наукам стали пользоваться большим спросом – 21827 (+4243) экз. Далее наиболее популярными для наших читателей оказались учебники по философии, журналистике и культуре – 21664 (+402) единицы. Педагогические и психологические науки заняли прежние позиции с показателями 6919 (-1641) и 6191 (-2275) экземпляров соответственно. С открытием новых специальностей возрос спрос на учебную литературу естественных – 4025 (+2248) и технических – 1504 (+313) наук. Книговыдача по 78 отделу ББК составила 770 (+282) экз., а по 75 и 85 отделам ББК – 266 (+187) экз.

Что касается 2016 года, то уже на данном этапе можно сделать вывод, согласно которому по-прежнему наибольшую потребность читатели испытывают в учебниках филологических отраслей знаний. Это обусловлено тем, что в Мариупольском государственном университете каждый студент, независимо от выбранной специальности, изучает иностранный язык. Кроме того, процент студентов-филологов, согласно государственным образовательным стандартам по специальностям вуза, достаточно велик. Как и раньше, высокий спрос имеют книги общественно-политической направленности, которые помогают студентам разобраться в спорных вопросах политики, экономики, социологии, истории и права. Уверенную позицию продолжает занимать также литература психологического и педагогического характера, так как правильное применение навыков межличностного общения и воспитания является залогом психически здоровой нации.

Специфика вузовской библиотеки состоит в том, что информационные потребности напрямую зависят от изучаемых дисциплин. То есть, дело даже не в индивидуальном интересе или предпочтениях читателей, а в определенном социальном заказе. Таким образом, начиная с частных потребностей, мы плавно переходим к потребностям общественным. И каждый процесс, какую бы сферу он не затрагивал в Украине и мире, так или иначе найдет отражение в изменении информационных потребностей.

Литература

1. Брежнева В.В. Информационное обслуживание: продукты и услуги, предоставляемые библиотеками и службами информации предприятий / В.В. Брежнева, В.А. Минкина. – СПб.: Профессия, 2004. – 304с.
2. Прокопенко Л.І. Інформаційні потреби користувачів обласних універсальних наукових бібліотек України: монографія / Л.І. Прокопенко. – Київ: Вид-во Ліра-К, 2005. – 220с.
3. ББК. Таблица кодов ББК [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mat.net.ua/yuliya-article/bbk-2015.htm>

УДК 027.02:004.738.5(043)

Назар'єва С.В.

АКАДЕМІЧНА БІБЛІОТЕКА У МЕДІА ПРОСТОРИ: ФОРМИ КОМУНІКАЦІЇ ТА НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

Бібліотека активно використовує засоби інформаційної комунікації для просунення книги, читання та послуг бібліотеки. Формування бази відкритих ресурсів, забезпечення вільного доступу для користувачів, зростання якості інформаційного обслуговування призводить до формування єдиного інформаційного простору та збільшення кількості реальних, віртуальних та потенційних користувачів.

Інформаційний медіа простір академічної бібліотеки має ряд специфічних рис, обумовлених місією сучасної бібліотеки вищого навчального закладу: створити середовище для якісного навчання, викладання та дослідження науковців університету через якісний інформаційний супровід. Сучасна модель розвитку бібліотек ВНЗ акцентує увагу на забезпеченні потреб науковців усіх рівнів - від студентських наукових досліджень до досліджень професорсько-викладацького складу. Актуальним напрямком є налагодження

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

ДЕБЮТ

*Збірник тез доповідей студентів
історичного факультету*

Маріуполь – 2017

ББК 94 я 43
УДК 08 (063)

Дебют: Збірник тез доповідей студентів історичного факультету МДУ за результатами участі у Декаді студентської науки 2017 / За заг. ред. д.політ.н., проф. К.В. Балабанова, д.е.н., проф. О.В. Булатової. – Маріуполь, 2017. – 151 с.

Редакційна колегія: д.і.н., професор В.Ф. Лисак, к.і.н., доцент І.О. Петрова, к.н.соц.ком., доцент В.О. Кудлай, д.і.н., професор В.М. Романцов, к.політ.н., доцент М.В. Булик, к.політ.н., доцент О.Л. Гільченко, к.і.н., доцент Ю.В. Рябуха, к.політ.н., доцент К.А. Трима, к.і.н., доцент О.С. Цибулько

Матеріали збірника висвітлюють результати науково-дослідної роботи студентів МДУ, які присвячені питанням історії, міжнародних відносин, політології, документознавства, філософії, соціології тощо.

Рекомендовано до друку та поширення мережею Інтернет Радою молодих вчених Маріупольського державного університету

Протокол № 2 від 31.01.2017.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.